

{מחלוקת רש"י והרמב"ם בדברי רבא וחילופי גרסאות}

לעיל ק, ב תירוצו של רבא. רש"י מפרש דשניהם אחר חצות, והא שמת קודם ששחטו והא שמת אחר ששחטו, נמצא דרבא מחמיר מדברי כולם, דס"ל דיש איסור שילוח מה"ת ודוחה הפסח, ואפי' מת אחר חצות מ"מ אסור לשלוח דעכשיו הוא אונן, וכל הדין של ר"ש דאוכל פסחו לערב, הוא רק אם כבר שחטו עליו קודם שמת.

אבל הרמב"ם (ק"פ פ"ו ה"ט) כתב לדינא כדברי אב"י, דאם מת לאחר חצות מביא פסחו לכתחילה, ומ"מ כתב דמת קודם חצות לא יביא פסחו אלא נדחה לפסח שני, אבל אם בדיעבד שחטו וזרקו עליו טובל ואוכל לערב. והנז"כ פירשו דבע"כ הרמ"ל למד דין זה מדברי רבא, ובע"כ מפרש דחילוקו של רבא אינו אם מת קודם השחיטה או לא, אלא אם כבר שחטו בדיעבד, דלכתחילה לא ישחוט ובדיעבד אם שחטו אז אוכל ג"כ לערב. וכתב בהגהות הגר"א, וכ"ה בר"י קורקוס ברמ' שם, דהרמ' גורס אידי ואידי קודם חצות, דלאחר חצות מודה רבא לאב"י דאפי' לכתחילה שוחטים, ורק רבא מוסיף דאפי' קודם חצות דנדחה לפסח שני היינו רק לכתחילה אבל בדיעבד כשר אפי' שחטו עליו קודם חצות.

וכתב החפץ חיים בזבח תודה (ד"ה רבא אמר) דבאמת לפירש"י ק' להבין שיטת רבא, איך מיישב הברייתא לעיל דלה יטמא לר"ע דמצוה היא, ואעפ"כ אינו מטמא ומביא פסחו, והלא אפי' לאחר חצות אינו מביא פסחו, וכה"ק הקר"א. אבל הרמב"ם מפרש דגם רבא מודה לדברי אב"י, ואחר חצות מביא פסחו לכתחילה ולכן אינו מטמא, ורק רבא מוסיף דגם קודם חצות בדיעבד אוכל פסחו לערב.

וליישב דעת רש"י כתב האור שמח (ק"פ ו, ט) דרבא יפרש שם דמיירי במת ב"ג, וביום י"ד הוי יום קבורה דאינו אלא מדרבנן, ולכן לא יטמא.

אולם בעיקר שיטת הרמב"ם צ"ע דין זה בדדיעבד כשר, דהר"י קורקוס כתב דלכתחילה לא יביא הוא רק מדרבנן וכמש"כ רש"י לעיל לשיטת שאר האמוראים, אבל ק' להבין איך אינו מביא לכתחילה מדרבנן לבטל פסח דאורייתא, ולכאורה מוכח ברבא דמודה לאב"י שהוא איסור תורה וכן לגבי פסח, ולמה א"כ כשר בדיעבד. וכתב הקרן אורה דבדברי הרמב"ם (ביאת מקדש פ"ב) משמע דכולם שאסורים לשלח גם בדיעבד לא הורצה, ורק במנודה שהוא רק ספק כ' הרמ' דמספק הורצה, ש"מ דכולם בדיעבד פסול, ומדהביא אונן שם ש"מ דאונן הוא מה"ת וכן"ל לאב"י ורבא, ולמה אונן כשר בדיעבד. ובחזו"א (סי' לח) הוכיח מזה דבע"כ באונן הוא רק משום כבוד הקרבן ואינו מעכב. [וכן יוצא לכאורה לדברי הגר"ז שהוא רק משום ניהוג דיניו, דלכאורה אינו מעכב בדיעבד, וצ"ע בדברי הרמ' שם כמש"כ הקר"א].

והחפץ חיים בזבח תודה כתב לפרש באופ"א, דכוונת הרמ' בדיעבד אינו אם עברו ושחטו עליו, אלא בדיעבד שלא שמע עדיין שמת לו מת, וא"כ בשעת ההקרבה היה שלם, דלא היה מצטער כלל, ולכן כשר גם בדיעבד, והרמ' מיירי דווקא כה"ג, וא"ש.

וא"ש לפי"ז נמי המשך הגמ' דמאי דהוה הוה וכו', כלומר דמאחר דלא עברו כלום דההקרבה היתה כדין שהיה שלם דלא ידע מאנינותו, א"כ מהיכ"ת עכשיו להתירו באכילה יותר משאר קדשים. [וע' או"ש שם וכן בזכר יצחק (סי' ט) ביאורים אחרים בהמשך הגמ' לפי הרמב"ם].

{בדין אונן ביום המיתה לפני הקבורה ואחר הקבורה והמסתעף בדיני אבל}

א [ק, ב ותו רבי אומר כ"ז שלא נקבר וכו' הא קברו אישתרי ליה ומי איכא דלית ליה ואחריתה כיום מר. מפורש בגמרא דלכו"ע עכ"פ כל יום המיתה אסור, ואפילו אחר קבורה, ומשמע בפשיטות דהוא מה"ת, ואפי' אחר קבורה, ולכן הקשו בפשיטות דלא יתכן שיש מי שחולק ע"ז. וכבר תמהו האחרונים על רש"י רפ"ב (טו, ב) שכתב דין אונן הוא עד שלא נקבר המת, והקשה רעק"א שם דאפי' אחר קבורה הוא אונן כמפורש כאן בגמרא. וכה"ק הטורי אבן בחגיגה (כא, א), והוכיח כן מסוגיין דמפורש דגם אחר הקבורה אסור. ויותר מפורש כן ברש"י פסחים (צ, ב) דאחר הקבורה אינו אונן, ושם הביא ע"ז ברייתא כאן דאיזהו אונן כ"ז שלא נקבר המת וכו', והלא לא קיימא כן למסקנא.

והחפץ חיים בזבח תודה כתב דמוכח כן נמי מעיקר הפסוקים להלן באהרן ובניו דילפינן מהן היום וגו', והלא התם אחר קבורה היא, ובע"כ ביום המיתה אפי' אחר קבורה הוי אונן מה"ת.

וכתב הנצי"ב (לעיל טו, ב) לחדש בדעת רש"י דאה"נ כל יום מיתה הוא מה"ת, אבל אם עדיין לא נקבר ס"ל לרש"י דעדיין הוא אונן מה"ת, גם אם אינו יום המיתה, אבל רק אז עד הקבורה, וא"כ נוגע דינו של רש"י עד הקבורה אחר יום המיתה.

אבל ברמ' (ביאת מקדש פ"ב ה"א) מבואר דאחר יום המיתה אפי' בלי קבורה הוא ג"כ רק מדרבנן, וכן למעשה מבואר לכאורה מפורש ברש"י בפסחים (צא, ב) דאין אנינות מה"ת אפי' לפני הקבורה, וצ"ע. וע'

ח'י הגרא"ל מאלין (ח"ב סי' לא) מה שהאריך לבאר דברי רש"י בכ"ז, דלעולם מודה דהוי אונן אחר כך נמי, ורק סיבת האנינות הוא מחמת המת שמוטל לפניו, ע"ש באורך.

ב] מבואר נמי בגמ' דא"צ הקבורה שיהיה אונן, ורק גם אחר הקבורה ביום המיתה הוא אונן, ופשוט לגמרא דביום המיתה כבר לפני הקבורה הוא אונן מה"ת לכל דיני קדשים. ובגמ' לעיל אמרו דאונן דאורייתא של יום המיתה הוא אם מת בי"ד ונקבר בי"ד, ע"ש בר' מרי, וכן לעיל צט, ב, ובע"כ מה דקתני שנקבר בי"ד ל"ד, דלא בעינן הקבורה לדין אונן.

ומזה הקשה הרמב"ן בתורת האדם על שיטת הרמ' ריש הלכות אבל (א, א) שפסק דיש דין אבילות שבעה ימים, וז' ימים מדרבנן, אבל יום ראשון שהוא יום המיתה ויום הקבורה הוא מה"ת. ובלח"מ הביא מהרמב"ן שהקשה על הרמ' דמשמע דלדין אבל מה"ת בעינן שהוא יום מיתה וגם יום קבורה, אבל אם לא נקבר עדיין אינו אבל מה"ת, והרי מקור דין אבילות מה"ת מדין אנינות, ולגבי אנינות מפורש דהוא אונן מיד, וכן נפסק ברמב"ם (הלכות מעשר שני ג, ו) דיום המיתה בלבד הוא אונן מה"ת אפי' אם אינו נקבר עד כמה ימים, וכן מבואר בביאת מקדש (ב, י), וא"כ מהיכ"ת לגבי אבילות אינו אותו דין כמו אנינות, וע"ע בהגהות הרמ"ן להלן שם (י, י אבל), והניח בצ"ע, וע"ש מדברי הרמב"ן דפליג על הרמ' מכח זה, ע"ש.

וכתב העמק ברכה (אבילות סי' א') די"ל דגם הרמ' מודה דאבילות בעצם הוא מיד במיתה, ורק כתב רעק"א (משניות פ"ג דברכות, וע' תפאר"י שם) דאונן לפני הקבורה פטור מכל המצוות שטרוד במצות קבורה, וממילא נמי פטור מכל מצות אבילות, ורק רעק"א שם כתב דעכ"פ א"א לעבור על איסורי אבילות, אבל העמק ברכה כתב לדון להרמ' דגם איסורי אבילות נובעים ממצות אבילות ולכן גם מאיסורים פטור לפני הקבורה. ועכ"פ יוצא דגם להרמ' דין אבילות הוא כאנינות דלא בעינן יום קבורה.

ולמעשה בביאור הגר"א (יו"ד שצח, ב, וכן באו"ח תקמח ג) משמע דמפרש דברי הרמ' כפשטה דבעינן נמי יום קבורה, ולא רק זה אלא שכתב על דברי הרמ' דבעינן לאבילות גם יום הקבורה, דכן מבואר בלשון ר' מרי כאן בגמ' דרק אם מת בי"ד וגם קברו בי"ד הוא אונן מה"ת, משמע דבלי הקבורה עדיין לא הוי אונן מה"ת, ע"ש. והרי ברמב"ם א"א לומר כן וכמש"כ הלח"מ.

ועכ"פ משמע דהגר"א ס"ל בפירוש דברי ר' מרי כפשוטו, וכן בגמ' לעיל, דרק אם הוא ג"כ יום הקבורה אז יש דין אונן מה"ת, ויל"ע א"כ גם לשאר דיני אונן כמו חילול עבודה אם בעינן ג"כ הקבורה, וצ"ע. וראה עוד בחי' הגרא"ל מאלין (ח"ב סי' לא) מה שכתב ליישב קושיית הרמב"ן על הרמב"ם מדין אנינות.

קא, א

{שיטת ר"ש דאנינות לילה דרבנן}

מחלוקת ר' נחמיה ור"י ור"ש בפירוש הפסוקים. והנה, שיטת ר"ש כפשוטו דאנינות לילה דרבנן כמבואר לעיל דף ק', [חוץ משיטת ר' מרי], וא"כ פשוט לדידיה דא"א לומר מפני אנינות נשרפה, דהרי אפשר לאכול בלילה, וטענה זו אינה מפורשת בגמרא, ורק בשיטת ר"י להלן בסוף העמוד מבואר דלילה יותר קיל אפי' אם אנינות לילה דאורייתא, וע' להלן בזה, ועכ"פ לר"ש פשוט דא"א לומר מפני אנינות.

ורש"י עה"ת בפרשת שמני שם עה"פ ואכלתי חטאת היום וגו', דדוקא היום א"א לאכול דאין אונן אלא יום הקבורה, [ולשון יום הקבורה צ"ב והו"ל לומר יום המיתה, ויל"פ]. ובאמת ברש"י שם מפרש כל הפסוקים כר' נחמיה דמפני אנינות נשרפה, ולדידיה בע"כ אנינות לילה דאורייתא, וכתב הרמב"ן דכוונת רש"י בזה למ"ד אנינות לילה דרבנן, דבע"כ לדידיה לא נשרפה משום אנינות אלא משום טומאה, ורק היום אסור, ע"ש. ועכ"פ אינו מבואר כן בגמרא להדיא, אבל כצ"ל בשיטת ר"ש.

ויש להקשות לשיטת ר"ש דאנינות לילה דרבנן, א"כ למה בכלל בעינן היתר וציווי באנינות תאכלוה, הלא יכולים מעיקר הדין לאכול בלילה, ומה צריך לזה היתר של אנינות. וע' חזו"א (קדשים קמא סי' לח סק"ד) דאפשר אה"נ ולר"ש הציווי הוא כמש"כ רש"י לר' נחמיה בשיטת שמואל, דהוא רק ציווי על האכילה שיש מצות אכילה אפילו במנחת ציבור. ועוד תי' דקמ"ל דאהרן ובניו יאכלוה, דהו"א דפנחס הוא יזכה בו ויאכל, דכ"ג מקריב אבל אינו חולק לערב, קמ"ל שהם יאכלוה, והמצוה על אהרן ובניו דווקא.

אבל באמת בלשון רש"י בפסחים (צא, ב) מבואר דגופא מקורו של ר"ש הוא מהיתר זו דמותר לו לאכול בקדשים והיינו בלילה, ולומד דורות משעה, ורק ר"י הוא דמחלק דלדורות אינו כן, ע"ש היטב ברש"י שהביא דרשת הגמרא שם אפי' לתנא דמתני' שם דאנינות לילה דרבנן. וכן מבואר ברמב"ם (מעשר שני פ"ג ה"ז) שהביא לדינא מקרא דחטאת היום, הגם דקיי"ל אנינות לילה דרבנן, ע"ש היטב.

{קושיית הראשונים דהקרבות הקרבנות נעשו לפני שמתו נדב ואביהוא} ודלמא באנינות אקריבתוה ופסלוה וכו' הן היום אני הקרבותי ולא בניי, וכ"ג מקריב אונן. הרמב"ן עה"ת (שמיני י, יט) תמה שהרי קודם האנינות נעשו כל הקרבנות, וא"כ מה בכלל היתה השו"ט ביניהם, הלא עדיין לא היו אוננים.

ותי' הרמב"ן שמא משה לא ראה שעשו הכל וחשב שמא מצאו דם שעיר הזה שלא נזרק עדיין והבנים זרקוה, וע"ז השיב אהרן דאפי' אם ימצאו הלא אני הזורק, וכ"ג מקריב אונן. וכתב הרמב"ן דנמצא דהשו"ט הוא משא ומתן של הלכה, דלמעשה כבר הקריבו הכל לפני כן ולא נעשה שום דבר באנינות. ובאמת רש"י בפסחים (פב, ב) הביא גירסא שם בגמ' שהקשו קושיית הרמב"ן דכל האנינות היתה אחר הזריקה, ותי' רש"י דרק הקרבנות שנתפרשו בתורה הקריבו כבר לפני כן אבל קרבן שעיר ר"ח שלא כתיב בתורה עדיין לא נקרב, כמבואר בשו"ט של משה ואהרן, והוסיף רש"י דעכ"פ קודם זריקה היתה האנינות, ולכן ל"ג ליה בגמ' שם, ע"ש.

ועיקר התי' כתב נמי הטור עה"ת בשם הרא"ש דהפסוק של וירד מעשות וכו' לא קאי אלא אקרבנות המפורשים בפרשה שם אבל שעיר מוסף ר"ח אינו נזכר בכלל להדיא לפני כן, וזה לא נקרב עדיין, ולכן שו"ט לגבי השעיר. ולא העיר מדברי רש"י הנ"ל שקדמו בזה.

והנה, רש"י מפרש תירוצו של אהרן דעלי הטלת כל העבודה ולכן אין חשש אונן, וזה צ"ע דמפורש בפסוק דעכ"פ ההולכה עשו בני אהרן, ובע"כ אין זה בכלל הציווי לאהרן, והרי הולכה מספיק לפסול הכל, וכן הקשה הגרי"ז עה"ת (פרשת שמיני). וכבר עמד ע"ז הטהרת הקודש כאן וכן הגבורת ארי ביומא (ב, ב) דלשון רש"י דעלי הטלת כל העבודה קשה.

אמנם, להרמב"ן לעיל דכל השו"ט היתה רק לגבי זריקת הדם, י"ל דכוונת רש"י דהטלת כל עבודת זריקה, קרב אל המזבח ועשה וכו', אבל ההולכה נעשה קודם, ודוק. [ורש"י בפסחים שם יל"פ כן בסו"ד ודוק]. וע"ע בשפת אמת מנ"ל בכלל דאהרן היה מוטל להקריב שעיר ר"ח, אפשר רק חובות היום, וע"ע שיטה מקובצת לעיל (יט, ב) דתמידים וקטורת הקריב משה ביום שמיני ג"כ, ולמה לא הקריב גם השעיר ר"ח, וע' טהרת הקודש מש"כ בשם הלבוש. [ולשון רש"י ע"ב הוא דאני הקרבותי את הכל, ע"ש].

{שו"ט בין משה ואהרן לשיטת ר' יהודה והמסתעף בדין אנינות לילה דאורייתא} בגמרא מפרש בשיטת ר"י דאהרן השיב דהיתר הוא רק בלילה ולא ביום, דלגבי יום יש ק"ו ממעשר הקל, ולכן המתינו עד הלילה ואז נטמא באונס. ובתוס' (ד"ה דאי ביום) תמהו דהרי ר"י ס"ל אנינות לילה דאורייתא וא"כ גם לגבי לילה יש אותו ק"ו ממעשר, ומ"ש יום מלילה, וצ"ע.

והראב"ד בתו"כ (שמיני פ"ב) הקשה נמי קו' התוס', ותי', דעכ"פ לגבי יום קבורה מצינו חילוק בין יום ולילה, דהיום אסור והלילה מותר, וכיון דהתם אינו תופס לילו אפשר כאן הקיל הבורא במילואים, אבל ביום דלעולם הוא דאורייתא לא הקילו, ע"ש. [וצ"ב דלכאורה יום קבורה עצמו אינו יום המיתה נמי אינו דאורייתא, וע' לעיל בדברי הנצי"ב בשיטת רש"י שדן דעכ"פ עד הקבורה הוא דאורייתא, וצ"ע, וע' חזו"א (קדשים סי' לח אות ד') דלפני קבורה לכו"ע דאורייתא, וצ"ע לשונו וכוונתו בזה, ועדיין אינו מיושב דסו"ס אינו חילוק ביום הקבורה בין יום ללילה, אלא לפני הקבורה ואחריו, דלפניו אפי' לילה אסור, ואחריו אפי' יום מותר, וצ"ע].

ובקר"א וחק נתן תירצו דאפי' אם אנינות לילה דאורייתא, מ"מ עיקר המרירות הוא ביום, ולכן חמיר טפי, והאיסור בלילה הוא חיזוק לאיסור יום, ולכן מזה שמותר בלילה אין ראיה להתיר היום, ע"ש. ובטהרת הקודש הקשה שאינו מספיק דעכ"פ הק"ו ממעשר ל"ש לזה, דבמעשר אין חילוק בין יום ולילה, ובע"כ סתם סברא לחלק ולמה הביא אהרן ק"ו דמעשר.

עד"ז תי' הנצי"ב בהרחב דבר (שמיני אות יז), ורק הוסיף דאפי' אם אנינות לילה דאורייתא, מ"מ ליכא לאו, דלאו של לא אכלתי באוני במעשר שני הוא רק ביום, ובלילה הוא מעשה של ושמחת, ע"ש, ולכן קיל טפי מאנינות דיום.

ובאור שמח (ביאת מקדש פ"ב ה"ח) כתב ליישב עיקר הקושיא בחידוש ויסוד גדול, די"ל דעיקר מקור דברי ר"י דאנינות לילה דאורייתא, והלא לעולם היום הולך אחר הלילה, וכאן הלילה הולך אחר היום, אלא הדין הוא בקדשים דהלילה הולך אחר היום, ולכן כלפי קדשים גם בלילה הוא 'יום זבח', ולכן אסור בקדשים בלילה. אבל מעשר שני הוא חולין, ולכן באמת לכו"ע מותר בלילה, ושפיר מיושב הגמ' דליכא ק"ו ממע"ש אלא ביום ולא בלילה, דבלילה מע"ש מותר. והוא חידוש גדול דמע"ש אינו בכלל הנידון אי אנינות לילה דאורייתא או לא. [וע' כע"ז בשפת אמת דרק לקדשים דאורייתא, ורק הוא כתב מצד חשבונות הפסוקים, ע"ש, והאו"ש כתב מצד דין קדשים הלילה הולך אחר היום].

ובעצם דבריו דדין של קדשים הלילה הולך אחר היום וממילא ה"ה באונן, באמת אינו דבר פשוט בכלל דיש דין כזה בקדשים, דמקורו בתמורה (יד, א), ויל"פ שם דאינו דין מיוחד בקדשים, אלא בקדשים זמן האכילה הוא עם הלילה, וממילא סברא הוא בצריכותא שם בגמרא לרבות לילה, אבל אין כאן דין מיוחד בקדשים דלילה הולך אחר היום. אבל באור שמח מבואר שהוא דין בעצם למעשה בקדשים, דיש בה דין מיוחד דלילה הולך אחר היום, וכ"ה בחת"ס בהרבה מקומות (ע' שו"ת חת"ס יו"ד סי' יז ועוד). וראה עוד בהר צבי (פסחים סו, א) שהביא מהגר"ש רוזובסקי זצ"ל שדן בזה דאפשר הוא רק לגבי אכילת קדשים בלבד, דלגבי זה נתחדש שהוא בכלל יום זבח, אבל אינו דין כללי לגבי כל דיני קדשים, ע"ש אריכ"ד בכ"ז, וע"ע בחי' ר' שמואל (פסחים סי' יד אות ה') בשם הגר"מ זעמבא חידוש יתירא בדין הולך אחר הלילה.

ובעיקר הנחת האו"ש דלמה באנינות הלילה הולך אחר היום, וכתב משום דין דקדשים ולכן הוא רק בקדשים ולא במע"ש, בראב"ד בתו"כ (שם פרשת שמיני פ"ב) כבר עמד ע"ז, למה באנינות הלילה הולך אחר היום, מ"ש מכל התורה כולה. ותיירץ דכן מבואר בלשון הפסוק 'ואחריתה כיום מר', ולמה לא כתיב 'יום מר', אלא להוסיף עליו את הלילה, ע"ש. ועכ"פ לפי"ז אינו דין מצד קדשים לחוד, וכן העיר האבי עזרי בגליון האו"ש דבראב"ד מבואר דאינו מדין קדשים, [והראב"ד הרי תי' קושיית התוס' באופ"א].

{דין מת בלילה אם הוא אונן ביום}

ע' תוס' יבמות (ע, ב ד"ה אי מה) שכתבו דעכ"פ מת בלילה ודאי הוי אונן באותו לילה, ואפ"ל למ"ד אנינות לילה דרבנן, וכתבו דהגמ' בסמוך לא תי' דפסח דאינו מביא לר"ש היינו אם מת ליל ט"ו, דמשמע דאיירי בהקרבת והבאת הפסח, אבל לעולם בלילה הוא אונן מעיקר הדין גם אי אנינות לילה דרבנן. ורק יל"ע במת בלילה האם יום שלאחריו הוא מה"ת, דלמ"ד אנינות לילה מדרבנן, א"כ כל היום מה"ת, אבל למ"ד אנינות לילה מה"ת, והוי גילוי דאנינות הולך לילה אחר היום, א"כ ה"ה במת בלילה צ"ל דיום שלאחריו רק מדרבנן, וכ"כ הקר"א (קא, א) וכתב דיוצא חידוש חומרא למ"ד דרבנן מלמ"ד דאורייתא. אבל הרש"ש לעיל (טז, א) נקט בפשיטות דודאי מת לילה תופס גם יומו מה"ת לכו"ע, וכל הנידון להיפך בלילה דלאח"כ.

[ראה עוד כע"ז בתשובות והנהגות (ח"א סי' תרפ) לגבי הנחת תפילין ביום הקבורה, שאינו יום המיתה, אם נקבר בלילה אז ביום שאני וכו' דבאנינות רואים דהלילה הולך אחר היום, ודוק שם, והוא כעין סברת הקר"א הנ"ל].

ע"ב

נחלקו אם נתכהן פנחס מיד או רק אח"כ. ולר"י נתכהן כבר בימי מילואים וזהו קושייתו א"כ פנחס למה אינו אוכל. והרמב"ם (ביא"מ פ"ה הי"ג) מבואר לגבי מי כיוור דבעינן כדי ד' כהנים [ע' לעיל יט, ב ופירש"י שם באופ"א], שנאמר אהרן ובניו, והם אלעזר ואיתמר ופנחס, ומפורש דפנחס כבר נתכהן במילואים, והוא כשיטת ר"י, וא"ש דהרמ" פסק אנינות לילה דרבנן, ובע"כ משום טומאה נשרפה. ורק באמת יל"ק אפ"ל לר"י כיון שפנחס היה שם מה הצורך בהיתר אנינות לאהרן ובניו, ורש"י לעיל (ק, ב ד"ה הן היום) כתב דלא היה כהן לאוכלן, והלא לר"י פנחס היה עמהם. וע' צ"ק וח"נ מש"כ בזה. והטהרת הקודש כתב דלא מספיק בכהן א' לגמור הכל, ורק אם שרפו ק' דעכ"פ היה לפנחס לאכול.